No. 226. 1838.

BREDASCHE Staat- en Letterkundige Nieuws- Woensdag

COURANT, en Wetenschappelijk Blad.

23 September.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

— De belgische bladen bevatten niets van aanbelang. Vorst *Leopold* is van zijn bezoek in het kamp van Beverloo aangekomen te Brussel teruggekeerd. — De belgische senaat heeft in zijne jongste zitting het gevraagd krediet voor de belgische legatie te Rome goedgekeurd en zou heden met de behandeling der overige wetten [illegible] — Sedert eenige dagen is de gezondheidstoestand van den heer *Simons* en de *Ridder*, die het opzigt over gemelden weg hebben, zich naar Engeland hebben begeven, om daar alvorens een nieuw stelsel voor het aanleggen van spoorwegen, door een Amerikaan in Engeland uitgevonden, te onderzoeken. — Volgens den *Messager* is de tegenwoordige gouverneur van Oost-Vlaanderen, graaf *Vilain XIIII*, bestemd om den nieuwen gezantschaps-post te Rome te gaan bekleeden.

— Te Antwerpen waren heden (21 *September*) genoteerd: Belg 100¼, ½; O. Metall. 102⅜; Sp. *Guebhard* 33¾; Perpet. 33½, ¾, ⅝; Loten, 1834, 41, 41¼; Cortes 30¾, 31, 30⅝; Coup. 18¼; Uitgest. 14⅞, ½; Nap. rent. 91; Stell. 93; Rom. L. 100⅛; Id. te Antw. 97; Dec. 85½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den September.

De *Gazette de France* bevat heden de volgende bijzonderheden omtrent het gevecht, dat in den omtrek van Bilbao is geleverd:

» Don *Carlos* is den 10den met het grootste gedeelte van zijn leger de Durango aangekomen, en heeft den volgenden dag den [illegible] te Arrigaraga, een dorp op den weg van Bilbao naar Vitoria, aangetast. Naar de verbittering te oordeelen, waarmede beide partijen hebben gestreden, moet dit gevecht een der belangrijkste en hevigste geweest zijn, dat sints het begin van den oorlog werd geleverd. De Engelsche vrijwilligers en christino's, aan de zijde van Bilbao teruggedrongen, hadden [illegible] brug te verdedigen, die op een half uur [illegible] plaats de gelegen. Het schijnt dat zij te [illegible] is ingenomen, het [illegible] hebben van [illegible] hebben met [illegible] den avond geduurd. De slachtoffers [illegible] aan gesneuvelden en gekwetsten verloren.

» Denzelfden dag heeft *Iturralde* met vijf bataillons 2000 christinos geheel op de vlugt gejaagd."

Uit Iran schrijft men van den 14den, dat aldaar den vorigen dag reeds het bericht werd ontvangen, dat de generaal *Espartero*, in de nabijheid van Durango, den 11den, totaal was geslagen, en de karlisten omtrent 500 gevangenen hadden gemaakt, waaronder een generaal, die alle tot de Engelsche hulptroepen behorende, dadelijk zouden zijn gefusilleerd. Twee bataillons Karlisten, die vroeger tusschen Hernani en Tolosa post hadden gevat, doch in de laatste dagen naar Bergara waren teruggetrokken, hadden thans hunne vorige posities op nieuw bezet.

— Het *Journal de Paris* vermeldt, dat het koops Nazaruezen, dat in Katalonien was doorgedrongen, doch door de generals *Carrea* en *Montès* hevig werd vervolgd, den 14den dezer, door de vallei van Aura, op Fransch grondgebied de wijk heeft genomen, na de wapenen en bagage te hebben afgeworpen.

Een andere depêche van den 17den voegt hierbij, dat de manschappen die door de Karlisten in Arragon zijn aangeworven, alle zijn uitéen gejaagd. Dezelve depêche meldt voorts:

» De drie junta's die in genoemde provincie zich hadden gevormd, hebben besloten met gemeen overleg te handelen.

» Aragon blijft opperbevelhebber, de generaal *Manso* behoudt zijne betrekking in Arragon, en *Ladre* is naar Granada bestemd.

» De autoriteiten van Girona hebben geweigerd zich aan de junta van Balaguer te onderwerpen, en verklaarden bij eene proclamatie dat zij de koningin getrouw zullen blijven. Ook te Lerida blijft het gezag der regering, door de standvastigheid van den bevelhebber, erkend."

— Heden middag werden wij hier ter beurze, dat de heer *de Mendizabal* van de koningin-regentes volmagt heeft ontvangen, om een nieuw ministerie te vormen, terwijl de heer *de Toreno* [illegible] zal behouden. Met [illegible] briefwisseling van [illegible] deden daarbij voegen, dat de heer *Argüelles* [illegible] spoedig hier komt, echter niet als president van [illegible] welke post de generaal *Alava* zoude zijn opgedragen. De heer [illegible] bepaalde de finantien. Met den eersten post verwacht men de geheele samenstelling van het bestuur te vernemen.

— De ministeriele bladen spreken het gerucht, dat er eene koninklijke garde zoude worden opgerigt, ten stelligste tegen.

— *Fieschi* schijnt dagelijks in beterschap toe te nemen. Men wil dat het thans volkomen gebleken is dat hij het geld, hetwelk hem tot den aankoop van wapenen noodig was, van den voortvlugtigen *Pepin* heeft ontvangen.

— De bekende redacteur van den *National*, *A. Carrel*, maakt in de dagbladen bekend, dat hij bij de aanstaande verkiezingen te Grenoble tot lid van de kamer van afgevaardigden wenscht te worden benoemd.

— Heden (19 *September*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 107,70; op tijd 107,75; 5 pCt. kont. 80,30; op tijd 80,35; Nap. renten kont. 98,10; op tijd 98,20; Sp. *Guebhard* 33¼; Perpet. 32⅝; 3 pCt. 20¼; Cortes 32½; Id. Coup. 18; Uitgest. 15½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten September.

Men verneemt, dat voorstaan de brieven, afkomstig van Groot-Brittannië en voor dit Rijk bestemd, die door de gealarmeerden gemaakt zijn, of om de eene of andere reden niet aan hun adres hebben kunnen worden bezorgd, niet meer, onder de gewone rubrieken of enkluiende brieven, aan het hoofd-bestuur opgezonden, maar postdagelijks naar het grenskantoor te Rotterdam zullen worden teruggezonden. De directeur van hoofdgemeld kantoor zoude deze brieven verzamelen en, met het einde van elke maand, in een pakket, als retourbrieven, naar Londen opzenden. De pakketten met retourbrieven, welke, in eene omgekeerde rigting, te Rotterdam uit Londen worden ontvangen, zullen door het grenskantoor worden behandeld.

— De Belgische vice-admiraal, ridder *H. Cöllington*, is te Amsterdam dangekomen, om van daar verder te reizen.

— Uit Schouwenberg wordt ons, dat er dit jaar zijn [illegible] op de vangst of eigelijk versche bokking waren gevaren, zijnde vijf meer dan in het vorige jaar; de opmerking wordt daarbij gemaakt dat dit getal nog nooit zoo groot is geweest.

— Voor weinige dagen hebben vischers, eenige mijlen oostwaarts van Calais, een metaalen kanon geschat opgehaald, alwaar het vermoedelijk twee eeuwen onder de zee is bedolven geweest. Het kanon, hetwelk van zeer goed maaksel en van vele versieringen voorzien is, bevindt zich in zeer goeden staat van conservatie. Het weegt 3102 ponden, is lang 10 voet 8 duim en wijd 4½ duim. Eene, gedeeltelijk uitgewischte inscriptie vertoont het woord *Rotterdam* 1614. De zee-chronijken der Vlaamsche kust vermelden het vergaan van eenige Hollandsche oorlogschepen op de zandbanken niet ver van Calais, omtrent dien tijd, zoo dat dit kanon waarschijnlijk van zulk eenen bodem afkomstig is.

— Van den 16den Augustus tot den 15den September zijn te Kenlen en in de nabijheid aangekomen 600 geladen schepen en 149 afgevaren. Onder de eersten waren 9 uit Holland, die, benevens de Nederlandsche stoomboten, in het gebied 43,200 centenaars aanbrachten. Uit Holland, naar Coblentz, Mentz, Mannheim en Frankfort zijn voorbij gevaren zwaar schepen, met 59,112 centenaars.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den September.

Volgens bericht uit Kalisch van den 10den dezer is de Keizer van Rusland daags te voren aldaar in den besten welstand uit Pruissen aangekomen, en heeft reeds terstond eenige manoeuvres door de gekampeerde troepen doen uitvoeren, onder anderen revue over de geheele kavallerie, gehouden uit gezamen 12 regimenten bestaande, met de artillerie der garde en der kozakken te zamen 24 stukken. Den 10den heeft de Keizer, wiens hedrijvigheid en vuurigheid buitengemeen zijn, zoo dat hij dikwijls op verschillen plaatsen te gelijk schijnt te zijn, eenige regimenten der 2de divisie en een grooten train in de nabijheid der pruisisch-russische grenzen en in het gezigt dier aldaar zich bevindende pruisische troepen doen manoeuvreren.

De Koning van Pruissen werd den 11den te Kalisch verwacht, zijnde de reis van dezen Vorst een dag vertraagd, doordien Z. M. bij Bres-

lan door een hollend paard, eene ligte wonde had bekomen. Te gelijk met hunnen Koning zullen de pruissische troepen, die in een kamp nabij Bockzow, nog op het pruissisch grondgebied gelegen, gekampeerd zijn, de grenzen passeren en zich in het kamp van Kalisch met hunne oude wapenbroeders vereenigen; alsdan zullen dan 80,000 man vereenigd zijn, over welke tegen den volgenden dag groote parade zal worden gehouden. Des avonds van den dag dat de vorstelijke personen te Kalisch vereenigd zijn, zal een laptoe van 3000 muzijkanten zich laten hooren.

De toebereidselen tot het voorbeeldeloos groot vuurwerk, dat de zamenkomst der Vorsten moet besluiten, hield duizenden handen bezig. Aan de eene zijde rigte men de geregelde vesting op, die bij nacht moet bestormd worden, terwijl aan de andere zijde eene garnizoenskerk werd afgebroken, om plaats te maken voor het voetstuk van een kolossaal transparent. De Keizer had ook het in twee maanden tijds opgerigte toneelgebouw bezigtigd. Te Kalisch en in het kamp zag men weinig eigenlijk gezegde vreemdelingen. Aan reizigers werd de toegang slechts verleend die van den pruissischen kant kwamen, en ook deze mogten zich maar gedurende een' korten tijd in het kamp ophouden.

— De aartshertogen *Frans*, *Karel* en *Jan* van Oostenrijk hebben van den Koning van Pruissen het ordeteeken van den Zwarten Adelaar ontvangen.

— De hertog van Leuchtenberg is den 17den sept. uit Stokholm te Berlijn aangekomen, en de minister van buitenlandsche zaken, *Mucillon*, is uit laatstgenoemde stad naar Dresden afgereisd.

— De Keizer en Keizerin van Oostenrijk zijn den 7den van Klattau te Pilsen aangekomen en zijn den 9den van daar naar Teplitz voortgereisd.

— Uit Weimar wordt van den 13den geschreven, dat de groothertog met zijne gemalin en den erfprins den 19den naar Töplitz zullen afreizen. De hertog *Bernhard van Saxen-Weimar*, die dezelfs voorgenomen reis naar Italie niet heeft voortgezet, maar, na een verblijf van eenige weken te Baden, den 14den, een bezoek bij den grootthertog te Karlsruhe afgelegd heeft, werd binnen kort te Weimar terugverwacht.

— Uit Weenen schrijft men van den 12den, dat de Russische vice-stantskanselier, graaf *Nesselrode*, benevens de Beijersche oppestalmeester, vrijheer *von Kessling*, sich thans bij den vorst *von Metternich* op het kasteel Königswarth bevonden. De Beijersche gezant zou in last hebben een' brief van zijnen koning aan de drie monarchen te Töplitz over te brengen. De hertogin van Lucca, die voor eenige dagen te Weenen is aangekomen, werd door eene ongesteldheid verhinderd den keizer en de keizerin naar Bohemen te volgen.

— Uit Belgrado wordt geschreven, dat de reden van het aanstelijk te Konstantinopel ter dood brengen van *Selictar Boda* minder gezocht moest worden in de verstandhouding die hij met de Albanesche insurgenten zou onderhouden hebben, dan wel in de aanzienlijke rijkdommen, van welke de sultan zich had willen meester maken.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten September.

De heer *O'Connell* zet zijne reis door Groot-Brittannien voort, en schijnt alleen ten doel te hebben, de bevolking tegen de bestaande instellingen in het harnas te jagen. Hij is den 14den te *Newcastle* aangekomen, en heeft daar, even als vroeger te Manchester, eerst in eene openbare volks-vergadering, en daarna op een te zijner eere gegeven gastmaal, redevoeringen gehouden, waarin hij met zijne gewone grenzenlooze onbeschaamdheid en vergetzing van alle vormen, de meerderheid van het Huis der Lords voor een hoop eilandelingen heeft uitgekreten, overwaardig, om, even als vroeger het geslacht der *Stuarts*, ten lande te worden uitgedreven. Hij heeft voorts weder veel over eene hervorming van het Huis der Lords gesproken; en gezegd, dat, volgens zijne eigene verklaringen, niets anders beteekent, dan dat de erfelijke leden van het Britsche Hoogerhuis door anderen behoorden vervangen te worden, die door het volk voor drie jaren gekozen worden. Aan de hem omringende Newcastlesche fabrijk-arbeiders en mijnwerkers heeft hij voorts, in goeden ernst, verzekerd, dat als hij vijftig hunner bij loting uitkoos en in eene wetgevende vergadering vereenigde, zulk eene vergadering meer gezond verstand en bekwaamheid zou bezitten, dan het gehoele Huis der Lords. De hoorders hebben deze blijkende verzekering natuurlijk luide toegejuicht. Zijne rede op het gastmaal te Newcastle is voorts gekenmerkt door een' heftigen aanval tegen Koning *Lodewijk Philips*, wiens laatste woorden tegen de drukpers zoo schandelijk en onderdrukkend waren, dat elk braaf Engelschman liever zou sterven, dan zich aan zulk een juk gelandy te onderwerpen. — Van Newcastle heeft *O'Connell* zich naar Schotland begeven. Te Edinburg en te Glasgow maakt men reeds veelvuldige toebereidselen, om hem plegtiglijk te ontvangen. Daarna zal hij zijn' tocht terugkeeren.

— Uit Jamaica heeft men hier tijding tot den 9den ll. De gouverneur had de wetgevende vergadering den 4den geopend met eene aanspraak, waarin hij zeide bij voortduring de meest verblijdende berigten te ontvangen, wegens den staat van rust die de kolonie genoot. Nogtans achtte hij de herinvoering der wet op de policie noodig, aan welke hij dit voorregt grootendeels toeschreef.

— Ter beurze van gisteren stonden de 3 pCt. cons. 90⅞ à 91; Spanje 42¼; Portugal 57¼; Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 54⅜; 5 pCt. 102⅝.

BERIGT AAN HET PUBLIEK.

Aangezien den Ondergeteekenden met den gewonen Brievenpost, *ongefrankeerd*, gedurig pakjes worden toegezonden, die met Diligences, Voetboden of met eene andere min kostbare gelegenheid moeten verzonden worden, achten zij zich verpligt, om alle schade, daaruit voor de afzenders voortvloeijende, voor te komen, te berigten, dat dergelijke pakjes voor *f* 1,— tot *f* 4,— porto getaxeerd, niet door hen kunnen aangenomen worden, maar, volgens de bestaande reglementen op het Postwezen, aan het Bredasche Postkantoor moeten gedeponeerd.

Nog moeten de Ondergeteekenden hunne geëerde Begunstigers en verdere Correspondenten opmerkzaam maken, dat alle verzendingen onder kruisband, *moeten gefrankeerd zijn met 2 Cents voor ieder vel van 16 pagina's druks*, en dat die kruisband volstrekt geen letter schrift mag bevatten, dewijl de aandacht der Heeren Ambtenaren aan de Postkantoren zulke niet ontglipt en het vel dreks alsdan in beide gevallen als gewone brief wordt getaxeerd.

Breda, 22. September 1835. BROESE & COMP.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 21sten September.*

TARWE. — Aan consumptie als voren, roode soorten met vrij goeden handel: 119 ℔ geringe roode Koningsb. *f* 125; - 128, 129 Rost. *f* 160, 162; - 126 Lubecker *f* 140; - 129 Holst. 152; - 130 Nordor *f* 150; - 128 witte Eider *f* 150; - 131 Pommers *f* 168; - 132 Zeeuws *f* 162.

ROGGE. — Mede goed prijshoudende, met redelijken handel: 128 ℔ N. Overijssels. *f* 140; - 121, 123 Rhijn *f* 134, 138; - 123, 125, 127 N. Drents. *f* 129, 132, 136; - 120 O. dito *f* 120; - 120 O. Overijssels. *f* 122; - 119 Stellingsche *f* 136.

GAARST. — In veren doen: 108, 111 ℔ N. Old. wint. *f* 108, 114.

HAVER. — Flauw: 79, 80 ℔ Zwarte *f* 64; - 87 N. Dikke *f* 90; - 78, 80 O. Voer *f* 66, 68.

BOEKWEIT. — Wat zoo aangenaam: 120 ℔ N. Nijkerker *f* 165.

Beursprijs der Effecten te Amsterdam.

MAANDAG, den 21sten September.

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h.u.
Nederland. pCt.			
Werk. Schuld 2½	54 3/16	54 5/16	54 5/16
dito dito 5	101 3/4	101 13/16	101 13/16
Uitgestel. dito.			
Kanshill. dito.	23 13/16	23 7/8	23 7/8
Amort. Synd. 4½	94	94 1/8	94 1/8
Dito dito. 3½	78 3/8	78 5/8	78 9/16
Schatkisthill. 4			
Hand.-Maats. 4½	110		
Nieuwe Dito. 4½	101 3/4	101 7/8	101 7/8
Frankrijk.			
Ins. Grootb. 3	80 1/4		
Engeland.			
Dito p. 12 Aug. 3			
Spanje.			
Per. R. E. Ams. 5	32 5/8	33	32 3/4
Dito *f* 1000. 3	19 5/8	19 3/4	19 3/4
Fransche Uitg.	13	13 2/16	13 2/16
Cort. B. Lond. 5	29 13/16	30 3/8	30 1/8
Engelsch. Uitg.	11 1/8	12	12
Portugal.			
Obl. te Lond. 5			
Dito dito 3	56 1/4		
Napels.			
Certific. *L & B.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5	92 1/8		
Leen. Lond. *R.* 5			
Rusland.			
Obl. *Hope* 5	103 7/8	104	103 7/8

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h.u.
Dito 18[illegible] 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Cert. dito 18[illegible] 5	99 3/8	99 1/2	98 7/8
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5	99 1/2		
Ins. in Assig. 6	68 7/8	69	69
Certific. dito. 6	69 3/8		
Polen.			
Aand. L. fl. 500	148 3/4	149 1/4	149 1/4
Pruissen.			
Dito-dito R. 50.	104 1/2		
Neg. L. 1830. 4			
Oostenrijk.			
Aand. L. *f* 100.	102		
Dito dito 250. 4			
Metalliek. . . . 5	100		
Dito L. gen. . . 5			
Dito. 2½			
Obl. Geld & C. 5			
Dito. 4			
Cert. Stadh. 2½			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.			
Denemarken.			
Leen. te Lond. 3			
Brazilien.			
Dito *Hotsch.* 5	86 1/2	86 3/8	86 3/8
Russ. Fr. Aand. 500 Fr. *f*			

*** Men verlangt in eene Stad in Noord-Brabant [illegible] Betaling, Kost en Inwoning [illegible] KNECHT, het PANWERK goedkomende, alsmede een ervaren KOEKBE[illegible] bij VAN GULPEN, Boekverkooper en Uitgever te 's Bosch, onder Letter C. Brieven franco.

GESATINEERDE EN MIDDELMATIGE SPEELKAARTEN.

Vrij van splijting en stroefheid, en bijzonder geschikt voor fatsoenlijke Gezelschappen, zijn, 't Gros à *f* 21,—, het Dozijn à *f* 2,— en 't Spel slechts à 20 Centen, alsmede alle andere soorten, volgens Prijs-Courant te bekomen, bij MINDERMANN & COMP., Singel bij de Bergstraat te Amsterdam.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.